ABC Amber Palm Converter, http://www.processtext.com/abcpalm.html

C:\Users\Plazma\Desktop\305\bri_Strugacti-Zvlastni_predpoklady.pdb

PDB Name: bri_Strugacti-Zvlastni predpokl
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXt
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 22.9.2007
Modification Date: 22.9.2007
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

A. Strugackij, B. Strugackij
Zvláštní předpoklady

Básník Alexandr Kudrjašov

Valja Petrov mi to přišel říci. Stáhl s hlavy baret, přihladil si vlasy a řekl:
"Tak tedy, Saňo, je rozhodnuto."
Usedl do nízkého křesla u stolu a natáhl své dlouhé nohy. Usmíval se zrovna tak jako jindy. Zeptal jsem se:
"Kdy?"
"Za deset dní." Přeložil baret napůl a uhlazoval jej na koleně. "Přece jenom jmenovali mne. Už jsem málem ztratil naději nadobro."
"Ne. Pročpak," řekl jsem. "Jsi přece zkušený meziplanetární letec."
Vytáhl jsem z ledničky víno. Přiťukli jsme si a vypili po sklence.
"Startujeme z Cifeje," řekl.
"Kde to je?"
"Družice Měsíce."
"Aha," řekl jsem. "Myslel jsem, že Cifej je souhvězdí."
"To souhvězdí je Cepheus. Cifej však znamená čínsky start. Vlastně je to startovací plocha pro fotonové rakety."
Postavil sklenku na stůl, natáhl si baret a vstal.
"Dobrá. Půjdu."
"A Růžena?" zeptal jsem se. "Růžena to ví?"
"Ne," odpověděl a znovu sedl. "Ještě to neví. Ještě jsem jí to neřekl."
Chvíli jsme mlčeli.
"Je to nadlouho?" zeptal jsem se. Věděl jsem, že je to navždy.
"Ne, ne příliš," řekl. "Vlastně předpokládáme, že se vrátíme za sto padesát let. Nebo za dvě stě. Vašich, pozemských, samozřejmě. Obrovská rychlost. Takřka úplné -c-.
Valja se na minutku zamyslel.
"Dobrá," řekl. "Musím jít."
Ale nezvedl se.
"Napijeme se ještě vína," navrhl jsem.
"To by šlo."
Vypili jsme ještě po sklence.
"A co," řekl. "Před námi byl Gorbovskij a před Gorbovským Bykov. Já jsem třetí. Připravují se ještě dvě výpravy. Deset let cesty, dejme tomu patnáct."
"Ano, ovšem," řekl jsem. "Einsteinovské zkrácení času a tyhle věci." I
Zvedl se.

"Doprovodíš mě, Saňo?" zeptal se.
Přikývl jsem. Posunul si baret a přistoupil ke dveřím. Tam se zastavil.
"Děkuju ti," řekl.
Neodpověděl jsem. Nemohl jsem prostě ze sebe dostat ani slovo.
S Petrovem odlétalo na Muromci ještě pět lidí. Tři z nich jsem znal: to byl Larry Larsen, Sergej Zavjalov a Saburo Mikimi. Deset lidí je doprovázelo. Když zbývala do startu zhruba hodina, rozesadili se ve společné kabině. Na Cifeji nebyla přitažlivost, a tak nám obuli boty s magnetickými podkovami. Růžena a Valja se drželi za ruce. Růžena se v posledních dnech prudce změnila. Pohubla, její oči se ještě zvětšily. Byla velmi krásná.
Valja držel její ruku ve své a usmíval se. Zdálo se mi, že se v myšlenkách už vznáší neuvěřitelnou rychlostí mezi vzdálenými hvězdami. Mlčel on i Růžena. Jen jedenkrát mu cosi polohlasně řekla a on ji pohladil po ruce.
Ostatní rovněž mlčeli. Mladičké děvčátko v oranžových šatech, které doprovázelo jednoho z kosmonautů, jehož jsem neznal, co chvíli zavzlykalo.
Nejednou jsem měl příležitost provázet lidi do vesmíru. Jiní samozřejmě taky. Ale tentokrát to bylo docela jiné. S těmito

šesti lidmi jsme se loučili navždy. Představil jsem si, že se vrátí, až nikdo z nás už nebude naživu, ani já, ani Růžena, ani děvče v oranžových šatech. Těchto šest uvítají naši potomci. Možná dokonce jejich vlastní potomci.
"Netrap se," řekl Valja hlasitě.
"Já se netrápím," odpověděla Růžena.
"Tohle přece musí být."
"Chápu."
"Ne," řekl Petrovo "Nechápeš, Růženko. Vůbec nic nechápeš. Vždyť ani Alexandr nechápe. Sedí si tu a přemítá: Nač mají tohle zapotřebí? - Je to tak, Saňo?"
Smál se. Ne, neuhádl, o čem přemýšlím. Znal jsem Valentina od dětství a měl jsem ho velmi rád. Avšak byli jsme každý jiný. On byl vždycky tak trochu fanfarón a pozér. Všechno se mu dařilo a on si na to zvykl. S úsměvem chodil po laně nad propastí. Sám sobě se zřejmě takhle líbil - veselý, ledabylý a sebejistý. Pomyslel jsem si, že i za půldruhého století se vrátí na zem s veselým úsměvem a bude pošvihávat po obnošené botě hůlkou uříznutou na bůhvíjaké planetě.
Do kabiny vešel světlovlasý opálený mládenec a řekl:
"Je načase, soudruzi."
Zvedli jsme se. Děvče v oranžových šatech hlasitě vzlyklo. Pohlédl jsem na Růženu a Petrova. Objali se a on zabořil nos do jejích vlasů.
"Sbohem, lasičko," řekl.
Růžena mlčela.
Odtrhla se od něho a zkoušela si upravit rozcuchaný účes. Vlasy nedržely.
"Jdi," řekla. "Jdi. Já už nemohu. Prosím tě, jdi." Mluvila hlubokým, nezvykle klidným hlasem. "Sbohem."
Políbil ji a couval k východu. Couval, cvakal podkovami o podlahu a neodtrhoval od ní oči. Jeho tvář i rty byly takřka bílé. U vchodu ho zakryl statný Larry Larsen a dosud neznámý kosmonaut, jehož provázela dívka v oranžových šatech, a poté Serjoža Zavjalov.
"Na shledanou, Růženko," řekl Petrov.
Až později jsem si vzpomněl, že řekl "na shledanou", a pomyslel jsem si, že se přeřekl. Když vyšli a příklop se za nimi uzavřel, světlovlasý mládenec stiskl jakási tlačítka na stěně. Ukázalo se, že kopulovitý strop kabiny je něčím na způsob stereotelevizní obrazovky. Spatřili jsme Muromce. Byl to prvotřídní hvězdolet s tryskovým fotonovým pohonem na anihilaci. Zachycoval a v reaktoru spaloval kosmický plyn a prach a ještě cosi, co bývá v prostoru, a měl neohraničenou dobu chodu. I jeho rychlost byla neomezená, v hranicích světelné bariéry samozřejmě. Měl obrovské rozměry, na délku kolem půl kilometru. Mně se však jevil jako stříbrná hračka, kbelík na šampaňské, zavěšený uprostřed obrazovky na pozadí hustých hvězd.
Dívali jsme se na něj jako očarovaní. Tu se obrazovka rozzářila. Světlo bylo ostré jako blesk, bílé do světle fialova. To světlo mě oslepilo. A když různobarevné skvrny před mýma očima zmizely, zůstaly na obrazovce pouze hvězdy.
"Startovali," řekl světlovlasý mládenec. Myslím, že jim záviděl.
"Odletěl," řekla Růžena.
Přistoupila ke mně neobratným krokem v okovaných botách a položila mi ruku na rukáv. Prsty se jí třásly.
"Je mi hrozně smutno, Saňo," řekla. "Bojím se."
"Když dovolíš, budu s tebou," řekl jsem.
Ale nedovolila. Vrátili jsme se do Novosibirska a rozešli jsme se. Pustil jsem se do poémy. Chtěl jsem napsat velkou poému o lidech, kteří odlétají ke hvězdám, a o ženě, která zůstala na krásné zelené Zemi. Jak ona stojí před odcházejícím druhem a říká hlubokým klidným hlasem: "Jdi. Já už nemohu. Prosím tě, jdi." A on se usmívá bezkrevnými rty.
Po půlroce časně ráno mi Růžena zazvonila. Byla zrovna tak bledá a měla rozšířené oči jako tenkrát na Cifeji. Ale já jsem se domníval, že to způsobil namodralý odstín, jaký někdy mají obrazovky videofonů.
"Saňo," řekla Růžena. "Čekám na tebe na aerodromu. Přijeď okamžitě."
Nic jsem nechápal a zeptal jsem se, co se stalo. Ale Růžena opakovala: "Čekám na tebe na aerodromu," a zavěsila. Sedl jsem do vozu a vyjel jsem. Bylo jasné a chladné ráno. To mě trochu uklidnilo. Na aerodromu mě dovedli k velkému osobnímu konvertoplánu, který byl připraven k odletu. Konvertoplán vzletěl, sotva jsem se vyškrábal do kabiny. Bolestivě jsem narazil hrudí do nějakého rámu. Pak jsem spatřil Růženu a sedl jsem si vedle ní. Byla skutečně bledá. Hleděla před sebe a kousala se do spodního rtu.
"Kam letíme?" zeptal jsem se.
"Na Severní raketodrom," odpověděla. Dlouho mlčela a náhle řekla: "Valja se vrací."
"Cože?!" řekl jsem.
Co jsem mohl říkat víc? Letěli jsme dvě hodiny a za tu dobu jsme nepronesli ani slovo. Zato se rozhovořili ostatní cestující. Byli vzrušení a nedůvěřiví. Z rozhovoru jsem se dověděl, že včera večer došel radiogram od Petrova. Velitel Třetí hvězdné sdělil, že na Muromci přestaly fungovat nějaké přístroje, takže musí minout vesmírné stanice a přistát na pozemském raketodromu.
"Petrov se zkrátka polekal," řekl starší tlustý člověk, který seděl za námi. "Není divu. To se ve vesmíru stává."
Pohlédl jsem na Růženu a spatřil jsem, jak se jí zatřásla brada. Ale neohlédla se. Nebylo proč. Petrov se nedovedl lekat.
Zpozdili jsme se. Muromec už přistál a my jsme nad ním opsali dva kruhy. Dobře jsem si prohlédl hvězdolet. To už nebyla hračka, podobající se kbelíku od šampaňského. Uprostřed tundry pod modrým nebem stál nakloněn obrovský stroj, zachvácený neznámými silami, pokrytý podivnými šrámy. Konvertoplán přistál asi deset kilometrů od Muromce. Blíže to nešlo. Přibylo ještě několik konvertoplánů. Čekali jsme. Konečně se ozval rachot a nízko nad našimi hlavami prolétl vrtulník. Přistál asi sto kroků od nás.
A pak nastal zázrak.

Z vrtulníku vyšli tři lidé a zvolna zamířili k nám.
Vpředu kráčel vysoký hubený člověk v obnošené kombinéze a pošvihával se po noze holí nevídané barvy. Za ním šel spory muž s huňatými ryšavými vousy a ještě jeden muž, suchý a shrbený. Mlčeli jsme. Stále ještě jsme nevěřili. Pak přišli blíž a Růžena vykřikla:
"Valjo!"
Člověk v obnošené kombinéze se zastavil, odhodil hůl a takřka během se pustil k nám. Měl podivnou tvář beze rtů. Snad byla tvář tak tmavá, že v ní nebylo rty vidět, snad byly rty příliš bledé. Avšak naráz jsem poznal Petrova. Ostatně, kdo kromě Petrova mohl přiletět na Muromci? Ale tenhle Petrov byl starý a chyběla mu levá ruka - prázdný rukáv byl zastrčen za pás kombinézy.
A přesto to byl Petrov. Růžena mu běžela vstříc. Objali se. Člověk s ryšavými vousy a shrbený muž se rovněž zastavili. Byl to Larry Larsen a neznámý pilot, jehož před půl rokem doprovázelo děvče v oranžových šatech.
Mlčky jsme je obklopili. Hltali jsme je očima. Petrov řekl přes Růženinu hlavu:
"Buďte zdrávi, soudruzi. Odpusťte, na mnohé z vás se už nepamatuji. Vždyť jsme se viděli před sedmnácti lety."
Nikdo neřekl ani slovo.
"Kdo je velitel raketodromu?" zeptal se Petrov.
"Já," řekl velitel Severního raketodromu.
"Ztratili jsme své automatické vykládače," řekl Petrov.
"Buďte tak laskav, dejte vyložit hvězdolet. Přivezli jsme mnoho zajímavého."
Velitel Severního raketodromu na něho hleděl zděšeně i s nadšením.
"Vynechte pouze šesté oddělení, ano? V šestém jsou dvě mumie. Sergej Zavjalov a Saburo Mikimi. Přivezli jsme je, abychom je pohřbili na Zemi. Vezli jsme je pět let. Správně, Larry?"
"Správně," řekl Larry Larsen. "Sergeje Zavjalova jsme vezli pět let. ‚Mikimiho tři roky. Porta však zůstal tam." Usmál se, brada se mu zatřásla a začal plakat.
Petrov se naklonil k Růženě.
"Pojďme, Růženko, pojďme. Vidíš, vrátil jsem se."
Dívala se na něho tak, jak se na mne nikdy žádná žena nepodívala a nepodívá.
"Ano," řekla. "Vrátil ses."
Zamhouřila oči a zavrtěla hlavou. Šli v objetí davem a my jsme se před nimi rozestupovali. Loučila se s ním navždy, avšak uvítala ho po půl roce. Odcházel na dvě stě let a vrátil se za sedmnáct. Podařilo se mu to. Jemu se vždycky všecko podařilo. Ale jak?
Nevím, jak si to vysvětlit, a je-li možné si to vysvětlit. Vždyť jsem jen básník. A ne fyzik.
Zpěvačka Růžena Tomanová
Toho dne se Valja vrátil pozdě. Dlouho se zdržoval ve své pracovně, cosi si falešně pohvizdoval a s přehnanou zlobou křičel na opici. Pochopila jsem, že vše je hotové. Sedla jsem si a nedokázala se pohnout. Valja vešel a zastavil se u mne. Cítila jsem, jak těžko se odhodlává promluvit. Pak se naklonil a políbil mě do vlasů. To dělal vždy, když se vracel domů, a já jsem na vteřinu propadla šílené naději. Ale on řekl tiše:
"Poletím, Růženko."
"Kdy?" zeptala jsem se.
"Za deset dní."
Vstala jsem a začala mu chystat věci na cestu. Měl rád, když jsem mu chystala věci. Obvykle chodil kolem mne, zpíval, překážel a dováděl. Ale teď, když jsem ho chystala naposledy, stál stranou a mlčel. Snad si také vzpomínal na večer na pobřeží.
Před deseti lety jsme pořádali patronátní koncert v sanatoriu meziplanetárních letců v Teriokách. Bylo hrozné vystupovat před nejodvážnějšími lidmi světa. Hroznější než před obyčejnými posluchači, třeba by každý třetí byl umělec, každý pátý vědec a každý desátý umělec i vědec zároveň. Ohlásili mě a já jsem zazpívala Solvejžinu píseň a Hvězdnou hymnu. Dopadlo to, zdá se, dobře, protože mě několikrát vyvolali.
Při obědě po koncertě seděl vedle mne mladý meziplanetární letec. Nějakou dobu mlčel a pak řekl:
"Líbilo se mi, jak zpíváte."
"Děkuji," řekla jsem. "Velmi jsem se snažila."
Avšak já vím, že se mu nelíbilo jen moje zpívání. On se mi také zalíbil. Byl dlouhý, nepříliš urostlý, s hubenou opálenou tváří. Měl nehezký, ale velice milý obličej. A pěkné, rozumné, veselé oči. Ačkoli, vlastně, těch jsem si všimla daleko později. Bylo mu tak pětadvacet let. Zeptala jsem se, jak se jmenuje.
"Petrov," řekl. "Vlastně Valentin Grigorjevič Petrov." Vtom se poškrábal ohnutým prstem na špičce nosu a dodal:
"Ale vy mi říkejte jednoduše Valja. Ano?"
Pohlédl na mne polekaně, a dokonce vtáhl hlavu mezi ramena. Zasmála jsem se. Byl neobyčejně milý.
"Ano," řekla jsem. "Budu vám říkat jednoduše Valja."
Pak jsme tančili, setmělo se a my jsme se šli procházet na pobřeží. Stáli jsme tváří k žlutě červenému západu. Valja mi vyprávěl o poslední nezdařené výpravě ke Ganymedu. Naslouchala jsem a představovala jsem si, že nikomu na celém světě vyjma mne by takhle nevyprávěl o své chybě, která způsobila nezdar celé výpravy. Naslouchala jsem, hleděla na západ a ze všeho nejvíc se mi chtělo říci Valjovi něco dobrého a laskavého. Ale ještě jsem nesměla. Valja se zastavil a řekl:
"Růženo, já tě mám rád."
Nevěděla jsem, co odpovědět, a on se zeptal:
"Ty se na mne zlobíš?"

Políbili jsme se. Zůstala jsem v Teriokách a byl to nejšťastnější týden v mém životě. Tak jsem se stala ženou meziplanetárního letce.
Pozvolna jsem poznávala Valju stále líp. Byl vždycky veselý, pozorný, laskavý. ("Laskavý!" rozhořčil se jednou Serjoža Zavjalov. "Všichni jsme laskaví pod modrým nebem. To bys byla koukala na svého Valeňku, když jsme vlétli do meteorického roje…") A byl to zcela zvláštní člověk. Jemu podobného jsem nenašla ani mezi jeho přáteli. Ovšem že není takový sám, ale já jsem nikoho takového nepotkala.
Velice miloval svůj obor a znal v něm všecky novinky z teorie i techniky. Ale dost brzy jsem objevila, že jeho hlavní zájmy směřují k nějaké jiné oblasti. V přestávkách mezi lety (a zřejmě i během nich) studoval nejnovější bádání v gravitační teorii, v asymetrické mechanice, ve speciálních odvětvích matematiky. Scházeli se u nás jeho přátelé a po celé noci se hádali příšerným rusko-francouzsko-čínsko-anglickým žargonem. Měli jakési velkolepé plány, ale já jsem se ani nepokoušela cokoli pochopit.
Jednoho jarního večera před čtyřmi lety se mě Valja zeptal, jak bych se stavěla k jeho účasti ve hvězdné výpravě. Věděla jsem, co jsou to hvězdné výpravy, hodně se o nich v poslední době mluvilo a psalo. Hvězdolet odlétá rychlostí světla k dalekým světům a vrací se po staletích. Řekla jsem:
"Já umřu."
Věděla jsem, že zemřu, jestliže mě navždy opustí.
A ještě jsem řekla:
"To neuděláš. Prosím tě, nedělej to."
Podíval se na mne polekaně a vtáhl hlavu mezi ramena. Pak řekl s úsměvem:
"Vlastně to ještě nebude tak brzy."
Ale já jsem věděla, že už se rozhodl. Stín tohoto rozhovoru lehl na můj život. Za dva roky startovala První hvězdná. Vedl ji Valjův nejbližší přítel Anton Bykov.
Po dalším roce odletěl Gorbovskij. Valja mi řekl:
"Příští budu já, Růženko."
Věděl, že mi dělá bolest. Ale chtěl mě na to připravit. Mně se však chtělo křičet bolestí. Přála jsem si, aby oslepl nebo si zlomil páteř, jen aby zůstal se mnou. Ale věděla jsem, že to všecko nemá smysl. Valja byl průzkumníkem velkého a prokletého vesmíru a nemohl být nikým jiným. Proto jsem nic neřekla.
Často nás navštěvoval Saňa Kudrjašov. Valja a Saňa se znali od dětství. Saňa byl básník. Zdálo se mi, že to byl jediný člověk, který mě chápal a litoval. Ne, samozřejmě, Valja mě rovněž chápal a litoval.
A tak zbýval poslední týden. Uběhl rychle, nejhořčích sedm dní v mém životě.
Dopravili nás na startovací stanici Cifej, z níž zcela nedávno odlétly _vězdolety Bykova a Gorbovského. Byl s námi Saňa. Věděla jsem, že ho pozval Valja, a věděla jsem proč. Valja všechno chápal. Hleděla jsem na Valju, ale kam se díval a co viděl on, nevím. Avšak jeho prsty tiskly a hnětly mou ruku, jako by se snažily si ji zapamatovat.
Byla oznámena doba startu. Valja mě objal. Myslela jsem, že se zblázním. Odstrčila jsem ho a on couval k východu, dívaje se mi do očí, dokud nezmizel. Mezi nás ulehla staletí.
Zůstala jsem sama. Řekla jsem Saňovi, že chci být sama. Kolem mne kypěl ohromný, krásný život, lidé se učili, milovali, pracovali, ale já jsem nemohla být s nimi. Přestala jsem zpívat, nikam jsem nevycházela, s nikým jsem nehovořila. Záviděla jsem jim. Nebo jsem snad chovala naději. Zřejmě kdesi v hlubině mé duše úporně žilo přesvědčení, že Valja může dokázat nemožné.

A pak mi sdělili, že se Muromec vrací. Nepodivila jsem se. Ukázalo se, že jsem to celou dobu očekávala. Nevzpomínám si, jak jsem zavolala Saňovi, ani jak jsem se dostala na aerodrom. Kdosi mě opatrně, ale velmi rozhodně vstrčil do kabiny konvertoplánu a posadil do křesla. Poděkovala jsem. Objevil se Saňa a konvertoplán vzlétl. Cestující - meziplanetární letci, vědci, inženýři - se dohadovali o příčinách návratu Muromce. Jeden odporný člověk dokonce řekl, že je Petrov zbabělec. Bylo to směšné: nikoho z nich nenapadlo, že se Valja vrací ke mně.
Nekonečně dlouho jsme stáli a hleděli na černou siluetu Muromce na obzoru. Potom se z modré oblohy snesl vrtulník. Vylezli z něho tři lidé a zamířili k nám. Vpředu šel vysoký hubený člověk v potrhané kombinéze, byl jednoruký, jeho tvář byla podobna hliněné masce, ale byl to můj muž, nejodvážnější a nejkrásnější člověk na světě. Vykřikla jsem a běžela jsem k němu. On mi vyběhl vstříc.
Toho dne jsem ho nikomu nedala. Zamkla jsem dveře a vypjala videofon. Snad jsem neměla právo si tak počínat. Vždyť na Valju čekala celá Země. Ale já jsem na něho čekala nejvíc ze všech.
"Bylo ti těžko?" zeptala jsem se.
"Bylo nám velmi těžko, Růženko," odpověděl.
"Měl jsi mě tam rád?"
"Měl jsem tě všude rád. Zůstala tam planeta, kterou jsem nazval tvým jménem. Jenom už nevím kde. Zůstal tam Porta. I má ruka tam zůstala. Byla to zlá planeta, Růženko."
"Proč jsi ji tedy nazval mým jménem?"
"Nevím. Je to vlastně krásný svět. Ale přišel nám draho."
Usmíval se a mně se zdálo, že je takový, jaký byl před deseti lety na pobřeží v Teriokách. Vzala jsem ho za ramena a pohlédla mu do očí.
"Jak ses dokázal vrátit, Valjo?"
Odpověděl:

"Velmi jsem chtěl, Růženko. Mám tě velice rád, proto jsem se vrátil. Nu, a samozřejmě je v tom trochu fyziky."
Astronaut Valentin Petrov
Třetí hvězdná začala. Muromec zvolna nabíral rychlost a opouštěl Slunce po kolmici k rovině ekliptiky. Teď jsem musel říci soudruhům o svém úmyslu. Na Zemi jsem se domníval, že nejobtížnější bude získat souhlas Rady kosmogace. O tom, že bude souhlasit posádka, jsem nepochyboval. Ale teď už jsem nebyl tak přesvědčen. Pohlédl jsem na Serjožu, který seděl u pultu a jedl závin, a trochu jsem se uklidnil. Serjoža souhlasil už na Zemi a spolu jsme hájili tuto myšlenku v radě. Kývl jsem na něho a šli jsme do společenské kabiny. Saburo s Larrym tam hráli japonské šachy, drobný Ludwig Porta se přehraboval ve filmotéce a Arthur Lepellier se snažil zapomenout na děvče v oranžových šatech.
"Tak tedy," řekl jsem. "Všichni dobře víte, co je to hvězdná?"
Podívali se na mne udiveně. Ovšem, všichni dobře věděli, oč jde. Deset let nepřetržité všední práce a po nich odloučení navždy, neboť v době, kdy se vrátíme, promění se vzpomínka na nás v legendu.
Řekl jsem:
"Chci se vrátit na Zem dříve než za sto let."
"Já taky," řekl Saburo.
"Já taky," řekl Larsen. "Například dnes k večeři."
Arthur Lepellier zamrkal a Ludwig řekl zvolna: "Chcete snížit rychlost?"
"Chci se vrátit domů mnohem dřív než za sto let," řekl jsem. "Existuje možnost vykonat všecku práci a vrátit se domů ne za sto let, ale za několik měsíců."
"To je nemožné," řekl Mikimi.
"Fantazie," povzdechl Arthur.
Larry položil bradu na obrovité pěsti a zeptal se:
"Oč běží? Vysvětli nám to, kapitáne."
Od chvíle příletu do zóny AVL (absolutně volného letu) nás dělilo ještě asi čtyřiadvacet hodin. Usedl jsem do křesla mezi Larsenem a Arthurem a řekl jsem Sergejovi:
"Vysvětluj."
Je známo, že čím méně se rychlost hvězdoletu odlišuje od rychlosti světla, tím pomaleji plyne ve hvězdoletu čas, který podléhá zákonům gravitační teorie. Tento zákon se však proměňuje tím více, čím menší je zrychlení hvězdoletu a čím kratší dobu pracují motory. Letí-li při rychlosti blízké rychlosti světla hvězdo let s motory, které pracují nepřetržitě, je-li přitom zrychlení dostatečně velké, vytvářejí-li se u světelné bariéry prudké poklesy zrychlení, pak… Těžko říci, co se pak stane. Současný matematický aparát nedokáže dojít k obecným výsledkům. Avšak za určitých zvláštních předpokladů gravitační teorie nevylučuje možnost jevů jiného řádu. Čas ve hvězdoletu se zrychlí. V raketě uběhnou desetiletí a na Zemi - pouhé měsíce. (Muromec je první trysková fotonová raketa na světě. S ní je možno provést tento pokus.) Jistě, je to nesmírně obtížné. Vyžaduje to roky letu s fantastickým přetížením -patero až sedmeronásobným…
"Fantazie," řekl Arthur. Znova povzdechl.
"Ne," řekl Porta. "Ne tak docela."
Velmi jsem spoléhal na Portu. Byl to biolog, ale podle mého znal všechno na světě kromě deskriptivní lingvistiky.
"Slyšel jsem o tom," řekl. "Ale to byla teorie. A tohle…" Neurčitě zatřepal prsty.
Ale nebyla to pouhá teorie. Před třemi roky jsem zkoušel Muromce v zóně AVL. Čtyřicet dní jsem proseděl v amortizátoru a vedl jsem hvězdolet se zrychlením 4 g. Když jsem se vrátil, ukázalo se, že palubní chronometr šel o čtrnáct vteřin napřed. Pobyl jsem v prostoru o čtrnáct vteřin déle, než zaznamenaly pozemské hodiny. Řekl jsem jim o svém pokusu.
"Och," řekl Porta. "To je ohromné."
"Ale tohle by muselo být pekelné přetížení," řekl jsem.
Bylo nezbytné upozornit na to předem, ačkoli jsem do posádky vybral jen zkušené meziplanetární letce, kteří dobře snášeli dvojnásobné, a dokonce trojnásobné přetížení. "Jaké?" zeptal se Larry.
"Pětinásobné. Možná sedminásobné."
"Och," řekl Porta. "To je zlé."
"To znamená, že budu vážit půl tuny," řekl Larsen a zachechtal se tak, že sebou všichni trhli.
"A rada o tom ví?" zeptal se Saburo. Vyznačoval se velkým smyslem pro odpovědnost.
"Nevěří, že z toho něco bude," řekl Sergej. "Ale dovolili… budete-li ovšem souhlasit."
"Já taky nevěřím," řekl Arthur velmi hlasitě. "Přetížení, zvláštní předpoklady… Jak vytvoříte ty zvláštní předpoklady?"
Naráz se pustili do sebe a já jsem odešel do své kabiny. Nu ovšem, nebáli se přetížení, ačkoli všichni příliš dobře věděli, co to je. Všichni souhlasili, oponoval pouze Arthur, který moc stálo to, aby ho přesvědčili. Za půl hodiny přišli všichni za mnou.
"Je třeba jednat, kapitáne," řekl Larry.
"Vrátíme se domů," řekl Arthur. "Nejenom na Zem, ale domů."
"I kdyby se nám to nepovedlo," řekl Saburo, "je nezbytné ten pokus vykonat."
"Ovšem, pětinásobné přetížení…" Porta zatřepal prsty.
"Ano, pětinásobné," řekl jsem. "A dokonce sedminásobné. A ne na den ani na týden. Vydržíme-li."
Bylo to tak těžké, až se někdy zdálo, že nevydržíme. V prvních měsících jsem zvolna zvyšoval zrychlení. Mikimi i Zavjalov sestavili program pro kybernetické řízení a zrychlení se automaticky zvyšovalo o jedno procento denně. Doufal jsem, že dokážeme aspoň trochu si zvyknout. Ukázalo se, že je to nemožné. Byli jsme přinuceni vzdát se pevné stravy a živili jsme se bujóny a omáčkami. Během sto dní se naše váha zvětšila třikrát, za sto čtyřicet dní čtyřikrát. Leželi jsme nehybně v sítích a mlčeli, neboť bylo obtížné hovořit. Za sto šedesát dní zrychlení dosáhlo 5 g. Jedině Saburo

Mikimi mohl v té době přejít z kabiny na velitelský můstek, aniž přitom ztratil vědomí. Nepomáhaly amortizátory, a dokonce ani anabióza. Pokus využít anabiotického spánku v podmínkách přetížení selhal. Porta trpěl nejvíce ze všech, ale když jsme ho uložili do "sarkofágu", nemohl za žádnou cenu usnout. Byl na něho hrozný pohled. Na koho z nás nebyl hrozný pohled! Leželi jsme před "sarkofágem" a hleděli na Portu.
"Stačí, Valjo," řekl Serjoža.
Dolezli jsme k můstku. Tam stál - stál! - Saburo s pokleslou čelistí.
"Stačí, Saburo," řekl jsem. Serjoža se pokusil vstát, ale znovu padl tváří k zemi.
"Stačí," řekl. "Portovi je zle. Mohl by zemřít. Vypni reaktor, Saburo."
"Na trojnásobek," řekl jsem.
Saburo, sotva pohybuje prsty, zaryl nehty do pultu.
A udělalo se nám lehko. Neuvěřitelně lehko.
"Trojnásobné," řekl Saburo a sedl si vedle nás na měkkou podlahu. Chvilku jsme leželi, abychom si zvykli, pak jsme se zvedli a odešli jsme do společenské kabiny. Bylo nám mnohem lehčeji, ale brzy jsme se unavili a znovu jsme klesli na všecky čtyři.
Čas ubíhal. Vlastní rychlost* Muromce překročila rychlost světla a začala se zvyšovat na tři sta dvacet tisíc kilometrů za vteřinu. Bylo nám velmi těžko. Domnívám se, že ve skutečnosti nikdo nevěřil v úspěch pokusu. Zato však všichni chápali, k jakým důsledkům by úspěšný pokus vedl. I Larry Larsen snil o tom, že během jednoho lidského života obletí celý vesmír a daruje jej lidstvu.
Portovi se ulevilo, hodně četl a usilovně se zabýval gravitační teorií. Čas od času jsme ho ukládali na několik týdnů do "sarkofágu", ale to. se mu nelíbilo; nechtěl ztrácet čas. Larry a Arthur prováděli astronomické výzkumy, Sergej, Saburo a já jsme drželi stráž. V přestávkách mezi službou jsme přepočítávali běh času ve zrychleně se pohybujících systémech za rozličných zvláštních předpokladů. Larry nás přiměl, abychom se zabývali gymnastikou, a ke konci roku jsem už dokázal bez zvláštních obtíží vytáhnout na hrazdu své dva metráky.
Mezitím se Taia stále jasněji rozhořívala na síťce našeho teleskopu. Taia byla cílem prvních tří hvězdných výprav. Byla to jedna z hvězd Slunci nejbližších, u nichž byly dávno zaznamenány nerovnoměrnosti v pohybu. Předpokládalo se, že Taia může mít planetární soustavu. Před námi sem odletěli Bykov i Gorbovskij. Bykov po každých padesáti tisících astronomických jednotek vypouštěl mohutné radiové bóje. Nová trasa musela být vyznačena šestnácti takovými rádiovými bójemi, my jsme však zachytili pouze sedm signálů. Snad se bóje rozpadly, nebo jsme se odchýlili z trasy, ale nejspíše jsme Bykova prostě předehnali. Bóje byly vyzbrojeny vysílacím zařízením, které pracovalo na předem určené vlně. Bylo možno zanechat záznam pro ty, kdo přijdou později. Jedna z bójí v odpověď na naši výzvu signalizovala: "Byl jsem zde. Čtvrtý místní rok. Gorbovskij." Bylo naprosto nemožné říci, kolik let před námi tudy proletěl.
Taia neměla planetární. soustavu. Byla to dvojhvězda. Její ze Země neviditelný komponent byla slabá červená hvězda, takřka vyhaslá, která vyčerpala zásoby své energie. Byli jsme první pozemšťané, kteří uviděli cizí slunce. Taia byla žlutá a velice podobná našemu Slunci. Její družice nám vyhovovala. Byla malinová a po jejím povrchu se pohybovaly shluky černých skvrn. Ke všemu to nebyla obyčejná hvězda: Larsen objevil pomalou a nepravidelnou pulsaci jejího gravitačního pole. Dva týdny jsme obíhali kolem ní, zatímco Arthur a Larry konali pozorování. Byly to blažené týdny oddechu, normální tíže, občas dokonce stavu beztíže.
Poté jsme se vydali k sousední hvězdě, VK 71016. Vyžádal si to Porta a já nevím, jestli jsem udělal dobře, když jsem mu vyhověl. Porta byl biolog a ze všeho nejvíc ho zajímaly problémy života. Potřeboval teplou planetu, planetu s atmosférou, vlhkou, plnou života. I my jsme chtěli spatřit cizí svět. Doufali jsme, že najdeme tvory sobě podobné. Každý z nás o tom snil ještě dříve, než se stal meziplanetárním letcem. A tak jsme vyhověli Portovi.
Letěli jsme k této hvězdě čtyři roky a znovu nás příšerné přetížení tisklo k podlaze, znovu jsme lapali po dechu v amortizátorech. Ale přece jen nám bylo mnohem líp než na začátku cesty. Zřejmě jsme si zvykali. A doletěli jsme k žlutému trpaslíku VK 71016.
Ano, byla tam planetární soustava. Čtyři planety, z nichž jedna měla kyslíkovou atmosféru a byla o něco větší než Země. Byla to nádherná planeta, zelená jako Země, pokrytá oceány a rozlehlými rovinami. Rozumné bytosti jsme na ní nenašli, ale přesto tu kypěl život. Řekl jsem, že ji chci nazvat Růženiným jménem. Nikdo nic nenamítal. Avšak planeta nás uvítala tak, že se mi na to nechce ani vzpomínat. Bylo to příšerné přijetí. Zůstal tam Porta, dokonce ani nevíme, kde zahynul, zůstala tam moje ruka a Saburo Mikimi se Serjožou Zavjalovem tam zanechali takový kus svého života, že nevydrželi zpáteční cestu.
Velmi jsme pospíchali. Spěchali jsme, abychom se vrátili do našeho času, protože jsme až do konce nevěděli, zdali se náš pokus zdařil nebo ne. Tři roky jsme letěli se sedminásobným přetížením. Ani na to se nechce vzpomínat. Poté jsme rok odpočívali s trojnásobným zrychlením. Muromec špatně poslouchal automatické řízení, a tak jsem se musel zříci mimozemské stanice a přistát přímo na Zemi. Je to ovšem hanba, ale nechtěl jsem riskovat. Přistáli jsme úspěšně. Dlouho jsme se nemohli odhodlat opustit hvězdolet, ale pak jsme usedli do svého vrtulníku a letěli jsme k lidem.
A jakmile jsem spatřil Růženu, pochopil jsem, že se pokus podařil.
Byla to těžká, tvrdá zkouška, ale dopadla úspěšně. Přivezli jsme lidem své doby cizí světy. Možná že celý vesmír, jak o tom snil Larry Larsen. To je na tom nejlepší: Nikoli vzdáleným potomkům u svých vlastních pomníků, ale blízkým a rodným lidem svého věku darovat klíče od prostoru a času. Ovšem, byli jsme pouzí vykonavatelé. Díky lidem, kteří vytvořili gravitační teorii. Díky lidem, kteří vytvořili náš světlý a krásný svět a kteří udělali nás samotné takovými, jací jsme.
A Bykov s Gorbovským? Nu což, až se vrátí, my už tu nebudeme. Ale já myslím, že se na nás nebudou zlobit.